Dinsdag, 19 Mei 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3603

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Grote U. S. A.-versterkingen op Britse eilanden aangekomen.

Thans Gestapo-Baas Himmler in Nederland.

Russen rukken voort bij Charkov.

Brazilië wordt op oorlogsleest geschoeid.

OPENINGSPHASE VOOR SLAG VAN BRITS INDIË.

De openingsphase voor de slag van Brits Indië scheen nabij, terwijl de Imperiale strijdkrachten zich langzaam terugtrekken in de Tsjindwin-vallei en de hoofdmacht zich op minder dan 20 mijl zou bevinden van de grens van Assam. Intussen beweerden as-berichten, dat Japanse patrouilles punten bereikt hadden op slechts 4 mijl van de grens tussen Birma en Brits Indië. De enige activiteit in Birma werd gemeld in de lucht, waar Geallieerde luchtstrijdkrachten gestadig de Japanse verbindingslinies bestookten met aanvallen op Kalewa (Londen, (AP) 18.5).

VERKLARINGEN VAN CURTIN.

Premier John Curtin van Australië verklaarde in een toespraak, dat, hoewel Australië „de meest innige toewijding voor het Britse Imperium behouden heeft" hij gedwongen werd een rechtstreeks beroep te doen op de Verenigde Staten gezien de omstandigheden waarin Groot Britannië zich bevindt. Curtin zeide tot de Royal Empire Society, dat hij nooit het geschil heeft kunnen begrijpen, dat ontstaan is over de boodschap, welke hij aan Roosevelt gezonden heeft voor het vragen van hulp zodra de Britse strijdkrachten te Singapore en Malakka omver waren gelopen (Sydney, (AP) 18.5).

FRANS OFFICIER BIJ GEALLIEERD COMMANDO IN AUSTRALIË.

Gemeld wordt, dat Commandant Bernard Laporte van het Vrije Franse leger is benoemd tot verbindingsofficier bij het Algemeen Hoofdkwartier door de Vrije Franse Hoge Commissie voor de Stille Oceaan, (Geallieerd Hoofdkwartier in Australië, (AP) 18.5).

51 RESTAURANTS IN ROME DIICHT.

Een Duits bericht uit Rome zeide, dat „in voortzetting van de energieke actie welke door de Italiaanse Politie genomen wordt tegen restaurants, die inbreuk maken op de order betreffende broodrantsoencoupons, 51 of meer instellingen in Rome voor onbepaalde tijd gesloten zijn" (Berlijn, (AP) 18.5).

DUITSE BANKEN GESLOTEN.

De radio van Berlijn zeide, dat 220 filiaal-kantoren van Duitse Banken op 31 Mei zullen worden gesloten voor de duur van de oorlog, teneinde de employees vrij te maken voor werk in „voor de oorlog belangrijker instellingen" (Berlijn, (AP) 18.5).

HET DUITSLAND VAN HEDEN.

AP-Correspondent uit Duitsland deelt het een en ander mede.

Edwin Shanke, die het volgende beeld geeft van hoe de toestand in Duitsland is, is lid van het vroegere Bureau van de Associated Press in Berlijn. Hij arriveerde pas te Lissabon van een internering in Duitsland, gezamenlijk met Noordamerikaanse burgers, die worden ingeruild voor onderdanen van de As:

Het moreel van den Duitsen burger daalt. Doch dat wil niet zeggen, dat het Naziedom een inwendige instorting nabij is of dat een revolutie op handen is. Zulk een schatting van het Duitsland van heden zou „verlangend denken". Men moet er namelijk aan denken, dat de nazies de politiek volgen, waarbij een Gestapo-agent zich achter elke struik bevindt en elke buurman een machtige aanbrenger is. Maar het betekent een daling in het algemeen waarin van dag tot dag de doeltreffendheid afneemt in de Duitse oorlogsvoering, welke op de lange duur een belangrijk effect zal hebben. De zinkende geest thuis wordt overgedragen aan den soldaat aan het front, doortrekkende van wat tot voor kort een hoog moreel was. Brieven van huis geven den soldaten een gedeelte van het beeld. Een verlofreis naar huis doet de rest. Het Duitse moreel bereikte zijn hoogtepunt na de verpletterende Balkan-campagne in 1941. Toen kwam een serie van elementen in het beeld, welke het moreel begon te ondermijnen. Hiertoe behoorden de vlucht van Hitlers vertrouweling Rudolf Hess naar Engeland, de invasie van Rusland, het favoritisme van de nazie-partij, de kerkvervolging, de verslechtering van het voedsel en de algemene woningtoestanden, de valse beloften van vrede, de intrede van de Verenigde Staten in de oorlog, het ontslag van Veldmaarschalk Walther von Brauchitsch, de spanning tussen Heinrich Himmlers Elite Garde troepen en het Leger. In de Duitse mening van heden is Hess een verrader, die naar den vijand vloog om Hitlers algemene oorlogsstrategie aan de Britten te onthullen. De nazies susten snel het Hess-incident, doch dat belette de Duitsers niet zelfs met risico voor hun eigen huid in te stellen op de Britse radio voor nieuws.

De Britse radio-omroepmaatschappij had waarschijnlijk nooit een groter aantal luisteraars in Duitsland dan gedurende die periode.

Toen kwam de invasie van Rusland. De Duitsers waren er geestelijk niet op voorbereid. De raadzaamheid voor het aanvallen van zulk een reus — terwijl Groot Britannië nog niet verslagen was — schokte niet alleen de militaire en politieke leiders van kop tot teen, doch schokte voor de eerste maal het algemene vertrouwen in het vermogen van de nazie militaire machine om door te gaan met hetgeen men begonnen was. Zelfs niet Hitlers ontzaggelijke overwinningen tegen de Russen kon die overtuiging veranderen in de mening van het merendeel der Duitsers, dat hij een taak begonnen was, welke hij niet ten einde zou kunnen brengen.

Hoewel Hitler verbazend geringe verliescijfers bekend maakte, zeiden de lage gemiddelden den Duitsers, dat de cijfers niet goed konden zijn. De Oostelijke campagne had vlak bij huis plaats. Eenieder kon verwanten of vrienden tellen binnen zijn eigen kleine kring, die gesneuveld waren of ernstig waren gewond en dan zien naar het gemiddelde. De hevige verliezen troffen het moreel thuis. Tegelijkertijd ontvingen moeders, vaders en liefjes van de soldaten levendige verhalen van de ontberingen en verschrikkingen aan het Russisch front. Onrust en vrees verergerden de offers in oorlogstijd, de ongemakken, de klachten en bedruktheid en schoten door de opgewekte geest van vertrouwen in een vroege overwinning met angst voor de toekomst.

De nazie-vervolging van katholieke Priesters had de Gelovigen verbitterd. Velen vinden in de Godsdienst hun laatste troost. Door hun het voorrecht van hun Geloof te onthouden hebben de nazies milliocnen tegen zich ingenomen en een diepe wig gedreven in het binnenlands front. Meer dan twee jaren strijd is een lang verhaal geweest van offers en nogmaals offers door het volk bij het klappen van de nazie-oorlogszweep. Te dien tijde slonken de reserves, welke elk huishouden had opgeslagen, weg. De kleren versleten zonder een kans voor vervanging. De winkelrekken raakten leeg. De rantsoenen werden minder en minder. Huisvrouwen brachten het grootste deel van haar tijd bij dag door staande in lange rijen om voedsel te krijgen. Herinneringen aan de hongerige dagen na Wereldoorlog I waren opgewekt (Lissabon, (AP) 18.5).

NOG 1200 GEVANGEN?

Domei zeide, dat nog 1200 Filipino- en Noordamerikaanse troepen op het eiland Mindanao in de Philippijnen zich aan de Japanners hebben overgegeven op 13 Mei (Tokio, (AP) 18.5).

Het nieuws van vandaag.

Nieuwe Noordamerikaanse strijdkrachten arriveerden op de Britse eilanden. Ditmaal is het contingent „belangrijk groter" en militaire waarnemers verklaren reeds, dat Duitsland zowel in Oost als in West thans numeriek in de minderheid is. Er worden nog meer invasie-troepen uit de Verenigde Staten in Noord Ierland verwacht als voorbereiding voor een offensief tegen West Europa. Wanneer dat zal komen? (blz. 3).

De Russen zetten hun offensieve operaties in het Oosten in de richting van Charkov gestadig voort en maken voortgang ook (blz. 3). Een bericht van het Britse nieuwsagentschap meldde, dat „een grote bewoonde plaats" aan het Charkov front door de Russen genomen is. De naam werd echter niet genoemd, maar eenieder denkt natuurlijk direct aan Charkov zelf (blz. 3). In de stad Kertsj op de Krim wordt verwoed gestreden. De nazies kunnen de „laatste restjes" van de Sovjets nog maar niet opruimen en volgens een bericht schijnen de Russen zelfs versterkingen te zenden van de Caucasus. De strijd is hier nog lang niet afgelopen, naar een en ander zich laat aanzien.

In Nederland kwam thans Herr Heinrich Himmler de Gestapo-Baas in hoogst eigen persoon de situatie opnemen. Reinhard Heydrich, de beruchte naziebeul, was blijkbaar niet genoeg voor dat koppige volk aan de Noordzee...... Als het zo door blijft gaan, moet Hitler misschien nog van het Oostelijk front worden gehaald om te zien wat er aan te doen valt (bz. 2).

De Chinezen behalen nog steeds successen in de Yunnan-provincie aan de grens van Birma. De Japanners te Hungmusju aan de Westelijke oever van de Salween werden volledig opgeruimd. Elders worden zij teruggedreven (blz. 3). Toch zit China echter nog in de knel en een zegsman te Tsjungking zeide, dat een groot offensief tegen China verwacht wordt, waardoor meer vliegtuigen in de eerste plaats nodig zijn om hieraan het hoofd te bieden (blz. 3).

De Japanners bombardeerden alvast twee plaatsen in Brits Indië aan de verbindingslinies tussen Brits Indië en Tsjungking in de provincie Assam (blz. 3).

In Brazilië worden reserve-officieren opgeroepen en President Getulio Vargas doet zijn best om zijn land zo weerbaar mogelijk te maken. Hoewel Brazilië geen oorlog verklaarde aan de as, gelijk enkele andere Latijns Aamerikaanse landen, verbrak men de betrekkingen en werden verschillende maatregelen genomen om de defensies van het land op te voeren. Het leger werd vergroot, troepen werden overgeplaatst naar de strategische „bult" van Natal en het eiland Fernando Noronha, honderden vijfde colonners werden gearresteerd, bezittingen van as-onderdanen werden in beslag genomen, verduisteringsproeven werden genomen en instructies voor geval van luchtalarm werden aan de burgers verstrekt.

Het feit, dat het land geen belangrijke wapenfabrieken heeft en de leveringen uit de Verenigde Staten traag zijn, hebben een krachtiger actie belet, waar „de man op straat" op heeft aangedrongen na het verlies van 6 Braziliaanse schepen, waarvan 5 werden getorpedeerde en het zesde nooit de haven bereikte.

Dr. PIET A. KASTEEL.

In een gedeelte van onze editie van gisteren kon nog het bericht worden opgenomen, hetwelk „Dagblad Amigoe di Curaçao" uit particuliere, doch meest betrouwbare bron vernomen had, dat thans vast staat, wie Gouverneur Wouters' opvolger zal zijn.

Tot opvolger werd benoemd Dr. Piet A. Kasteel, secretaris van den Minister-President Pieter Sj. Gerbrandy. Met deze benoeming werd de traditie voortgezet, dat in het Gebiedsdeel Curaçao een katholiek Gouverneur de schepter zwaaie. Onze toekomstige Gouverneur bracht zijn jeugd door in Zwolle, waar onze plaatsgenoot Pater Willibrordus de Barbanson O. P. hem gekend heeft. Beiden zijn ongeveer van gelijke leeftijd, ongeveer 40 jaar oud dus. Beiden hebben ook tezamen in de catechismus gezeten en deden tegelijk hun eerste Heilige Communie.

De familie Kasteel woonde in Assendorp, een stadswijk van Zwolle, waar ook het bekende klooster van de Dominicanen staat. Vader Kasteel was verbonden aan de Staatsspoorwegen. Piet ging als jongen op school bij de Fraters van Tilburg, die daar het „Huis van den H. Aartsengel Michael" sedert 1890 hebben. Aanvankelijk ging Piet A. Kasteel voor priester studeren in het Huis Brakkenstein van de Paters van het Heilig Sacrament.

Enkele jaren later ziet men Piet A. Kasteel op het kantoor van Jurgens aan de Overkant van het IJ. Dit was omstreeks de jaren 1918 — '20. Piet Kasteel was toen zeer geïnteresseerd in het Gilde van de Klare Waarheid, waardoor hij bewees zowel de gave van initiatief als ook een onverzettelijke wil te hebben. De Heer Kasteel ontwikkelde hier zijn talent om met alle rangen en standen om te gaan, en zijn helder verstand paarde zich aan een even heldere betoogtrant. Toen Kasteel zich aan de journalistiek ging geven werd zijn naam overal bekend. Hij ontwikkelde zich tot een van de kundigste apologeten. Verschillende boeken werden door hem vertaald, o. a. de boeken van Karl Adam: „Katholicisme en „Christus".

Later werd Kasteel aan de Maasbode verbonden, waar hij langzamerhand tot parlementair redacteur uitgroeide en steeds de bekende Kameroverzichten schreef. Kasteel werd een geschoold politicus. Dit bleek ook uit zijn proefschrift, waarop hij in 1938 te Leuven promoveerde tot Doctor in de **Politieke en Sociale Wetenschappen.**

Het proefschrift behandelde Abraham Kuyper als kerkelijke verschijning en als staatsman. Het is wel een buitengewoon gelukkige omstandigheid, dat eén sociaal bestudeerd Gouverneur de opvolger zal worden van Gouverneur Wouters, den grondlegger van onze sociale wetgeving. En nog gelukkiger is zeker wel de omstandigheid, dat Dr. Kasteel bij zijn aankomst alhier zal mogen samenwerken met een sociaal georiënteerd kerkvorst als Monseigneur Verriet, die niet voor niets de bijnaam „de sociale bisschop" heeft gekregen. Ook Mevrouw Kasteel (helaas in Nederland achtergebleven) was op sociaal terrein geen onbekende. Piet A. Kasteel huwde met mejuffrouw Marie Baltussen, van de bekende fabrikantenfamilie te Elst, die eveneens op sociaal terrein en in de vrouwenbeweging bekend was geworden.

In het katholieke leven van Nederland heeft Dr. Piet Kasteel een vooraanstaande rol gespeeld. Op verschillende bijeenkomsten heeft hij gesproken. In talloze tijdschriften stonden stukken ondertekend door P. K.

Met het jeugdwerk en de katholieke organisatie heeft hij zich in verschillende redevoeringen beziggehouden.

Ofschoon de officiële benoeming van Dr. Piet A. Kasteel nog niet heeft plaats gevonden, willen wij reeds nu den nieuwen Landvoogd een hartelijk welkom toeroepen, namens de bevolking van onze zes eilanden en mede namens onszelf.

Sjon Papa gaat weg.

Gouverneur Gielliam J. J. Wouters en Zijn bewindsperiode 1936—1942.

Het Kiesstelsel Wouters' grote werk.

BEVORDERING VAN DE BELANGEN VAN HET LANDSKIND.

Sociale maatregelen en wetten.

Maandag, 13 Juli 1936.

Het ms. Colombia stoomt de haven binnen. Een KLM-vliegtuig, op weg naar Aruba, cirkelt rond ter verwelkoming. Vijftien saluutschoten dreunen uit een vuurmond van het Fort. Een loodsbootje brengt Adjudant Boutmy met den Havenmeester naar de Colombia. Aan de Westwerf begeven zich nog anderen aan boord ter kennismaking: de Heer Gorsira, Cohen Henriquez, Süthoff, Kolonel van den Donker, Van der Drift, Gronemeijer. Een menigte dromde voor het Paleis, waar een erewacht stond onder commando van Luitenant Van der Ende. Met het gouverneursjacht „Odin" kwam toen de 52ste Nederlandse bewindvoerder van Curaçao aan wal.

Gielliam Joannes Josephus Wouters was er.

Een nieuw tijdperk in de geschiedenis van Curaçao was begonnen.

Een tijdperk, dat na 6 jaren zou eindigen, en dat in onze historie een van de meest markante gouverneurschappen zal blijken te zijn, omdat ons gebiedsdeel als deel van het Koninkrijk in oorlog ging.

Het vertrek van Gouverneur Wouters is anders dan het heengaan van vorige Landvoogden. Want nog geen hunner heeft zich de liefde van het volk dermate verworven, dat hij in de wandeling bekend staat als „Sjon Papa". Zowel het beleid van onzen aftredenden Landvoogd, als ook zijn eerlijke, goedmoedige persoonlijkheid hebben Hem een bijnaam gegeven, die eerbied en liefde in zich verenigt: Sjon Papa.

Veel critiek is op Gouverneur Wouters geoefend. Zijn tegenstanders, zelfs te vinden onder de hoofdambtenaren, hebben niet nagelaten hem tendentieus voor te lichten en zodoende den Gouverneur fouten te laten maken. „Bij het scheiden van de markt, leert men ook hier zijn mensen kennen". Het heengaan van Gouverneur Wouters heeft een stortvloed van gesprekken in de stad doen ontspringen, waarin de Gouverneur genoemd wordt, en het is een en al liefde, die eruit spreekt.

De bewindsperiode van Gouverneur Wouters is nu welhaast ten einde.

Beter dan monumenten of Wouterspleinen en -straten zullen zijn werken onder ons blijven voortleven.

Reeds dadelijk na zijn aankomst liet Gouverneur Wouters zien, dat het volk hem zeer na aan het hart lag en dat er een **Sociale Wetgeving** komen moest. Op zijn verzoek kreeg hij van de Nederlandse Regering de beschikking over Ir. Verwey, die de nodige adviezen uitbracht.

Door een ingenieur van het Rijksbureau **Drinkwatervoorziening** liet hij het waterleidingbedrijf bestuderen met het resultaat, dat verschillende veranderingen werden ingevoerd en o.a. de tarieven verlaagd werden. Op Aruba werd een waterinstallatie bijgebouwd voor het destilleren van zeewater en twee installaties werden nog besteld, waarvan er een dezer dagen op Aruba met vreugde begroet werd. Persoonlijk interesseerde de Gouverneur zich uitermate voor de wateropsporingen door Frère Appolinnaire en Hij werd de grote promotor van de proefboringen. Nu door de oorlog deze boringen dreigen niet door te gaan, trad Hij met de militaire Amerikaanse autoriteiten in onderhandeling, opdat alsnog deze boringen zullen kunnen geschieden.

De contrôle op het waterverbruik werd verbeterd en verandering gebracht in de administratie van de Landswater-voorzieningsdienst. Op Aruba liet Gouverneur Wouters bovendien nog 2 watertorens bouwen.

Spoedig ook na zijn ambtsaanvaarding wijdde Gouverneur Wouters zijn aandacht aan de **defensie**, die Hij steeds opvoerde. Bij de inval van de Duitsers in Nederland trad Hij zeer krachtig op en leidde persoonlijk de verschillende te nemen maatregelen. Dag en nacht was Hij toen in de weer en dat alles zo voorspoedig verliep, is aan zijn doortastend energiek beleid te danken. De dienstplicht werd door hem ingevoerd. Alles wat mogelijk was, deed hij voor de defensie van dit Gebiedsdeel en na de val van Oost Indië toen er meer materialen vrij kwamen, werd in steeds groteren mate versterkingen aan materiaal aangevoerd.

De volkskracht verstevigde Hij door het invoeren van talrijke verordeningen op sociaal gebied. Er kwam achtereenvolgens tot stand:

een **ongevallenregeling,**
een **ziekteregeling,**
verordening op het arbeidscontract,
verbod van arbeid door kinderen,
de **winkelsluitingsverordening,**
werktijdenregeling winkelpersoneel en kantoorpersoneel,
beveiliging van werkliedn in fabrieken.

En nog andere sociale voorzieningen zijn in behandeling.

De **woningbouw** werd door hem bevorderd en jaarlijks werden gelden beschikbaar gesteld aan enige verenigingen, die zich daarmede bezig hielden en aan de ambtenarenbond. Om de aanbouw in goede banen te leiden, stelde Gouverneur Wouters zowel op Curaçao als op Aruba woningbouwcommissies in. Voor Curaçao en Aruba werd opdracht gegeven tot het maken van uitbreidingsplannen.

Voor de uitbreiding van de handel en het internationale verkeer en voor de defensie werden de vliegvelden verbeterd. In ruime mate werden gelden beschikbaar gesteld voor scholenbouw en kwam het Peter Stuyvesant College tot stand. Verschillende cursussen werden door Zijne Excellentie den Gouverneur ingesteld o.a. voor het personeel van de douane en van de administratie.

De rechtspositie der ambtenaren verbeterde Hij en Hij bracht het ambtenarencorps op hoger peil door voorschriften te geven omtrent aanneming en bevordering van administratief per-

soneel in gouvernementsdienst. Examens werden ingesteld voor klerk en adjunctcommies.

Gouverneur Wouters stelde geld beschikbaar voor de **sociale inrichtingen** van de R. K. Missie en het Leger des Heils. Huize Don Bosco en Brakkeput Ariba, waar jongens tussen de leeftijd van 14 en 20 jaar opgeleid worden in een of ander vak.

Het **krankzinnigengesticht** werd uitgebreid.

Op hygiënisch gebied voerde Gouverneur Wouters talrijke verbeteringen in en reorganiseerde Hij de **Openbare Gezondheidsdienst.** Hij voerde de schoolvoeding in en stelde schoolartsen aan.

De **luchtbeschermingsdiensten** werden door Hem ingesteld en krachtig bevorderd.

De invloed van het volk op de volksvertegenwoordiging vergrootte Gouverneur Wouters door het bestaande kiesreglement te verеenvoudigen en het aantal kiezers aanzienlijk uit te breiden.

De Administratie van Financiën werd in een nieuw kantoorgebouw ondergebracht.

Willemstad kreeg een prachtige, nieuwe Emmabrug.

Het wegennet op de eilanden werd belangrijk uitgebreid en verbeterd.

Ook voor de landbouw verwierf de scheidende Gouverneur zich belangrijke verdiensten. Het meer beoefenen van landbouw en veeteelt werd door Hem ten zeerste aangemoedigd. De woningtoestanden in de cunucu's werden verbeterd en het Helfrichdorp kwam tot stand.

Een **modelboerderij** werd opgericht en een bedrijfsboer uit Nederland kwam over om de juiste beoefening van landbouw en veeteelt aan de bevolking te leren.

Ook kwam er een landbouwkundige, die tot taak kreeg het uitbrengen van adviezen en belast werd met de verzorging der plantsoenen.

De **Bovenwinden** werden eveneens op landbouwgebied niet vergeten en aldaar kwam veel tot stand.

De Melkcentrale werd van het beging af gesteund, om daardoor indirect de veeteelt en de volkshygiëne te bevorderen.

Op **Aruba** werd het Gouvernementskantoorgebouw uitgebreid en een abattoir gebouwd. Zowel op Curaçao als op Aruba, kwamen markthallen.

Gouverneur Wouters voerde het registratuurstelsel der Vereniging van Nederlandse Gemeenten in en reorganiseerde de dienst op het bevolkingsbureau en de **Burgerlijke Stand.**

De haven op Aruba werd zeer aanmerkelijk verbeterd.

Bij de dienst van het Kadaster werden belangrijke verbeteringen ingevoerd.

Ook richtte Gouverneur Wouters het **Bureau Sociale en Economische Zaken op.**

Toen duidelijk werd, dat de tijd meer dan ooit rijp was voor een samenwerking op alle gebied tussen Curaçao en Suriname nam Zijne Excellentie Gouverneur Wouters direct het initiatief **tot oprichting van het Comité Suriname — Curaçao.** Dit Comité werd opgericht en nam een grote vlucht. Ook in Suriname ging men later hiertoe over en werd eveneens een zodanig comité opgericht onder leiding van Mr. Maarten de Niet. Het contact tussen beide Gebiedsdelen wordt hierdoor ten zeerste verstevigd en de eenheid tussen de Rijksdelen vergroot.

Dit is slechts een greep uit het talloos vele, dat Gouverneur Gielliam J. J. Wouters voor het gebiedsdeel Curaçao en zijn bevolking gedaan heeft. Zijn belangstelling en werkkracht gold het Curaçaose volk in al zijn geledingen. Hij was van mening en streed daar ook voor, dat het Curaçaose volk, het Landskind, een betere plaats moest innemen in het staatsbestel. Hij erkende, dat er onder de eigen Landskinderen genoeg begaafden waren om vooraanstaande en leidende posities te bekleden in het bestuur van het Gebiedsdeel. Op alle gebied deed Hij veel voor het volk. Zelfs nu nog na het uitbreken van de oorlog en het steeds nader komen van het gevaar bleef Hij een voorstander van de actieve bevolkingspolitiek en de defensie van het Gebiedsdeel zag Hij ook in een opvoeren van de volkskracht door sociale maatregelen.

Het is inderdaad een lange lijst geworden, waarin nog slechts het voornaamste kon worden genoemd. Thans gaat de Gouverneur heen. Het heeft ons onverantwoordelijk geleken in oorlogstijd van Landvoogd te verwisselen. De sterke persoonlijkheid van den Heer Wouters moest in Londen moeilijkheden veroorzaken.

Het is reeds geen geheim meer, dat dit inderdaad is geschied. Doch laat ons hierover op het ogenblik zwijgen.

Laat ons liever zien op de historische bewindsperiode van Sjon Papa. Toen de Heer Wouters in 1936 kwam leek het als krege Hij een **gemakkelijker** periode dan gedurende welke Bartholomeus W. T. van **Slobbe het** bewind voerde. De oorlogsdreiging nam toe en Gouverneur Wouters loodste ons Gebiedsdeel veilig door de moeilijkheden heen. Ons volk weet dat. Ons volk weet ook — een van de meest vooraanstaande Curaçaoënaars zeide het onlangs — hoe Gouverneur Wouters het landskind steeds hielp en steunde.

Bij de herdenking van de 59ste verjaardag van Gouverneur Wouters kwam reeds ter sprake hoe de namen van vorige Landvoogden door straten, pleinen onder ons voortleven. Zulks is ten aanzien van Gouverneur Wouters nog niet geschied. Zijn naam evenwel leeft in de harten der onzen. Gedurende de maanden, die sedert de herdenking van Gouverneur Wouters' verjaardag verliepen tot op heden, hebben wij vele stemmen vernomen, die zeggen, hetgeen wij hier namens die allen vertolken: ons volk wenst Gouverneur Gielliam Joannes Josephus Wouters als ereburger van Curaçao.

Curaçao.

VENEZOLAANSE ARBEIDERS NAAR CURAÇAO.

Volgens de Venezolaanse Pers heeft de Raymond Concrete Pile Co., welker hoofdkantoor zich te Caracas bevindt, kort geleden 23 Venezolaanse timmerlui gezonden naar ons eiland om te worden tewerk gesteld in de bouw van belangrijke militaire werken alhier. Het contract is voor onbepaalde tijd, doch zal waarschijnlijk 7 of 8 maanden duren.

Er wordt gezegd, dat nog circa 150 man over enige tijd zullen worden gezonden, indien de Raymond Co. — gelijk verwacht wordt — nog meer contracten kan sluiten.

Den Venezolanen zal een hoger loon betaald worden dan arbeiders uit andere landen.

REPATRIERING VAN VENEZOLANEN.

De Venezolaanse Pers meldt, dat overeenkomstig een Besluit, dat op 7 Januari van dit jaar werd uitgevaardigd, met betrekking tot de repatriëring van Venezolaanse onderdanen, die in landen zijn, welke door de oorlog zijn aangetast, de Venezolaanse Regering gelden beschikbaar heeft gesteld voor hun terugkeer op het Spaanse schip „Cabo de Hornos". Dit schip arriveerde kort geleden in La Guayra met 23 Venezolaanse onderdanen, 14 uit Spanje en 9 uit Frankrijk.

VENEZOLAANS VEE VOOR CURAÇAO EN ARUBA.

De „Maracaibo Herald" deelt mede, dat volgens nieuws uit Puerto Cabello 65 stuks vee uit de Staat Aragua naar de eilanden Aruba en Curaçao verzonden zijn. Tevens zou Curaçao hebben aangeboden om partijen van 200 stuks vee te kopen tegen dezelfde prijs, als de vorige partij. Dit aanbod zou in overweging zijn genomen door de Nationale Vereniging van Veeboeren.

DE G.P.D. SPREEKT.

Vanavond om 20 uur zal het hoofd van den Gouvernementspersdienst een radio-rede houden over de jongste dramatische gebeurtenissen in Nederland.

DE BURGERWACHTERS.

Jongstleden Zaterdag en Zondag werd op het eiland Curaçao een aantal burgerwachters voor de eerste maal opgeroepen voor werkelijke dienst. Voor deze gelegenheid wapperde van het Bevolkingsbureau in de Curaçaostraat, de plaats van eerste opkomst, de Nederlandse driekleur. Op beide dagen deed de Algemeen Militair Commandant, baron C. J. van Asbeck, van zijn belangstelling voor deze aangelegenheid blijken.

De eerste lichting van burgerwachters telde 170 man, een aantal dat nog lang niet voldoende is **om het met de** burgerwacht beoogde doel te bereiken, maar dat wel toereikend is om met de opleiding aan te vangen.

De opgeroepenen werden door een der twee aanwezige burgerwachtdoktoren Dr. L. Mendes of Dr. A. van der Sar gekeurd. In totaal werden slechts 2 personen afgekeurd. Daarna ontvingen zij bonnen voor **kleding, een identiteitsarmband** en een reglement. Voorts werd met iederen burgerwachter overleg gepleegd over de tijdstippen, waarop hij moet komen om theoretisch en practisch onderricht te ontvangen.

De opleiding dezer burgerwachters, vrijwel geheel vallende in de vrije tijd van betrokkenen, zal 4 à 6 weken duren. In die tijd komen ook hun uniformen klaar en ontvangen zij wapens en verdere benodigdheden. Daar vangen zij aan met hun practische dienst ter assistentie van de militairen en de politie.

Het ligt in het voornemen om terstond na beëindiging van de opleiding der eerste lichting door te gaan met de opleiding van een **tweede groep.** De inschrijving van nieuwe vrijwilligers op het Bevolkingsbureau of op het bureau van den Commandant blijft daartoe permanent opengesteld.

Gedachtig aan het devies Plichtsbetrachter is Burgerwachter, maken wij van deze gelegenheid gaarne gebruik om iedereen, die het wel meent met de defensie van ons gebiedsdeel en de handhaving van de inwendige orde en rust, op te wekken thans spoedig toe te treden tot onze Curaçaose of Arubaanse burgerwacht, opdat het kleine dierbare plekje Vrij Nederland, waar wij het geluk hebben te mogen leven en werken, zó goed mogelijk voorbereid is op eventuele vijandelijkheden.

BURGERWACHT CURAÇAO.

Rooster van lessen en oefeningen.

Bewakingsdienst.

Klasse A: Maandag van 20.00 tot 21.45 uur.

Klasse B: Dinsdag van 20.00 tot 21.45 uur.

Klasse C: Donderdag van 20.00 tot 21.45 uur.

Klasse D: Vrijdag van 20.00 tot 21.45 uur theorie in de eetzaal van de kazerne Habaai. Daarenboven voor alle klassen gezamenlijk op iedere Zondag practijk op het exercitie-terrein (tennisbaan) van de kazerne Habaai van 9.00 tot 10.45 uur.

Politiedienst.

Klasse A: Maandag van 19.30 tot 21.30 uur.

Klasse B: Donderdag van 19.30 tot 21.30 uur theorie in het leslocaal van het Rode Kruis in het oude Quarantainegebouw op Mundo Nobo.

Klasse A: Woensdag van 14.30 tot 16.30 uur.

Klasse B: Zaterdag van 14.30 tot 16.30 uur practijk nabij de brandweergarage op Mundo Nobo.

Hoekmeetdienst.

De nieuwe hoekmeters dienen zich zo spoedig mogelijk in verbinding te stellen met den Heer J. Polman, waarnemend Hoofd van de Dienst van het Kadaster, Geebouw Financiën, voor nadere regeling hunner opleiding.

NEDERLANDS MANNENKOOR.

De leden van het Nederlands Mannenkoor worden er aan herinnerd, dat as. Woensdag 20 Mei des avonds van 17 tot 18 uur zangrepetitie gehouden zal worden in de Parochiekerk van O.L. Vrouw van de Berg Carmel te Groot Kwartier.

CHEQUE-KOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Paramaribo	99.50	100.50
Londen	7.55	7.65
Caracas	54.50	56.50

APOTHEKEN.

Deze week hebben de volgende apotheken de Zondag- en nachtdiensten:

Otrabanda: Emma.
Punda: Excelsior.

Drukfoutje tegen het Staatsrecht.

Gisteren werd gezegd, dat Dr. Piet Kasteel reeds eenmaal benoemd was tot Gouverneur. Dit moet natuurlijk zijn genoemd.

NEDERLAND.

REDE VAN PRINSES JULIANA.

Prinses Juliana van Nederland hield een rede op het Centrale College waarin zij voorspelde dat de „uiteindelijke en volledige overwinning zal worden behaald en een nieuwe wereld zal ontstaan; een betere voor allen" (Pella, Iowa, (AP) 18.5).

HEINRICH HIMMLER THANS IN NEDERLAND.

Het Nederlandse nieuwsagentschap Aneta deelde mede, dat Heinrich Himmler, hoofd van de Duitse Gestapo, in Nederland arriveerde om de strijd aan te binden met de groeiende weerstand tegen de nazies.

Himmler bereikte Nederland na een bezoek van zijn Gestapo-luitenant Reinhard Heydrich, die thans belast is met het toezicht op de Politie in het door de Duitsers bezette Frankrijk. Veldmaarschalk Gerd von Rundstedt, Commandant van de Duitse bezettingstroepen in Noord-Frankrijk, bezocht Nederland kort geleden eveneens. Het bezoek van Himmler volgde op de nieuwe uitbrasting van anti-Duitse activiteiten, welke het ter dood brengen van 6 beweerde leiders van de geheime anti-nazie organisatie tot resultaat had en de arrestatie van meer dan 2000 officieren van het Nederlandse leger alsmede de gevangenneming van 460 vooraanstaande Nederlanders als gijzelaars (Londen, (AP) 18.5).

HITLER VERTROUWT MUSSERT.

Opperverrader Anton Mussert heeft gisteren in tegenwoordigheid van Himmler en Seyss Inquart de eed-aan-Hitler doen afleggen door 750 nieuwe S.S.-mannen der N.S.B. Hij las een brief van Hitler voor die luidde:

„Ik wens u en der NSB succes toe en ik hoop, dat het politieke geloof en de geest, die u en uw kameraden bezielen eens zullen worden gedeeld door het gehele Nederlandse volk, opdat dit deel kunne hebben aan de opbouw van het nieuwe Europa."

Na deze brief te hebben voorgelezen, zeide Mussert: „Kameraden, ge ziet, dat de Führer mij vertrouwt. Ik van mijn zijde erken Hitler als een door God gezondene om het Germaanse volk voor vernietiging te behoeden. Vertrouw op mij. Tussen mij en Hitler is een onverbrekelijke band, die alleen door de dood gebroken kan worden. Ge zijt niet slechts N.S.B.-ers, doch ge zijt ook deel van de Germaanse stormtroepen. De Nederlandse S.S. zal in het buitenland dienst doen, zodra ik het bevel daartoe geef, een plicht, die ge alleen zult kunnen vervullen, nadat gij den Führer trouw hebt gezworen."

Van de Fronten.

GROOT CONTINGENT VAN NOORDAMERIKAANSE TROEPEN ARRIVEERT OP BRITSE EILANDEN.

De aankomst van een „belangrijk groter" contingent van Noordamerikaanse troepen op de Britse eilanden werd bekend gemaakt door het Departement van Oorlog (Washington, (AP) 18.5).

Een groot nieuw contingent van Noordamerikaanse troepen is in Noord Ierland gearriveerd (Met de Noordamerikaanse expeditie-strijdkrachten in Noord-Ierland, (AP) 18.5).

De balans in de militaire macht in West-Europa is overgeslagen ten gunste van de Geallieerden voor de eerste maal sedert de oorlog begon, zeide een verantwoordelijke militaire waarnemer, terwijl nog duizenden Amerikaanse soldaten de mogelijke invasie-strijdkrachten op deze eilanden aanvulden. Het besef, zowel hier als in de Verenigde Staten, dat slechts een offensieve actie Duitsland op beslissende wijze kan slaan wordt niet alleen onderstreept door het grote convooi, dat nieuwe goed uitgeruste Noordamerikaanse strijdkrachten in Noord-Ierland aanvoerde, doch ook door de intensieve oefening van Canadese en Britse legers voor de aanval, alsmede de groei van de luchtsterkte.

Hij zeide, dat met de verslechtering van het Duitse leger en de moeilijkheden in Rusland de nieuwe Amerikaanse versterkingen het voor de Geallieerden mogelijk maken zich voor te bereiden voor een offensief met tenminste 20 divisies of 300.000 man.

De waarnemer zeide: „Voor de eerste maal sedert het uitbreken van de oorlog vindt de Duitse Generale Staf, dat men zowel in het Oosten als in het Westen numeriek in de minderheid is. Dit, vergezeld van de duikboot-vloten, welke er niet in slaagden Groot Brittannië te doen uithongeren en er ook niet in zijn geslaagd het vervoer van grote aantallen van Noordamerikaanse troepen over de Noordatlantische Oceaan te beletten is een bewijs, dat de gecombineerde Noordamerikaanse en Britse zeemachten het duikbootwapen hebben verstompt.

De Slag van de Koraalzee heeft tevens te kennen gegeven, dat het nadeel in de Stille Oceaan wordt verricht. Hij verklaarde: „Het Duitse leger is nog steeds een eerste klasse gevechtsmacht, doch de verslechtering is duidelijk" (Londen, (AP) 19.5).

2 TORPEDO'S RAAKTEN DE „PRINZ EUGEN".

Het Britse Ministerie van Luchtvaart zeide, dat de Britse luchtmacht, welke een dodelijk spel van schuiltje speelde met de 10.000 ton grote Duitse kruiser „Prinz Eugen" gedurende drie maanden, gisterenavond een ontmoeting heeft gehad met het Duitse oorlogsschip nabij de Zuidelijke kust van Noorwegen en het heeft aangevallen in een lopend gevecht, waarbij het waarschijnlijk ernstig beschadigd werd. De eerste berichten van het gevecht gaven te kennen dat luchttorpedo's doel troffen in de „Prinz Eugen", welke klaarblijkelijk poogde terug te glippen naar een Duitse haven van de schuilplaats te Trondheim, waar hij zich schuilheld na te zijn beschadigd door een Britse duikboot.

Het nieuwsbureau van het Britse Ministerie van Luchtvaart verklaarde later, dat Beaufort-bommenwerpers 2 „definitieve" treffers met torpedo's hebben geplaatst op de kruiser „Prinz Eugen" en 1 „waarschijnlijke". De Hudsons vielen ook aan met bommen en de escorterende Beaufighters beschoten de 4 torpedojagers met kanon- en machinegeweervuur. Hieraan werd toegevoegd, dat de „Prinz Eugen" op Zaterdag in de Trondheim Fjord oefende en later de haven verliet (Londen, (AP) 18.5).

50.000 DUITSE GEVECHTSTROEPEN NAAR NOORWEGEN.

Britse bronnen deelden mede, dat Hitler 50.000 man gevechtstroepen naar Noorwegen gezonden heeft sedert Maart, niettegenstaande de vereisten voor het Russisch front, en Vichy heeft overgehaald bijna een half millioen ton aan goederen — grotendeels oorlogsmaterialen — alsmede troepen naar Dakar in Frans West Afrika te zenden. Nieuwe tekenen dat de nazies een Geallieerde aanval in het Noorden van Noorwegen vrezen zijn duidelijk, mede door de Duitse legerorder, dat het verkeer over alle wegen, die van de haven, Narvik in Noordelijke richting leiden naar Tromsoe, beperkt moet worden tot militair verkeer en door het bericht, dat verschillende Oostenrijkse berg-regimenten gezonden zijn naar het gebied tussen Narvik en Kirkenes. Berichten van de scheepvaart zouden hebben onthuld, dat Vichy grote hoeveelheden oorlogsmateriaal en „grote aantallen" troepen naar Dakar van Marseille uit heeft gezonden sedert het begin van dit jaar. Hieraan werd toegevoegd, dat meer dan 100 vrachtschepen de haven hebben verlaten en vele daarvan nauwkeurig onderzocht werden door de Frans Duitse commissie sedert Januari (Londen, (AP) 18.5).

CHINEES COMMUNIQUÉ.

Het Chinese communiqué luidt als volgt: „Japanse resten te Hungmusju ten Noord Oosten van Lungling aan de Westelijke oever van de rivier Salween zijn volledig opgeruimd door de Chinese strijdkrachten. De gevechten duren voort in de oorspronkelijke posities langs de hoofdweg. Chinese troepen deden met succes een tegenaanval en sloegen de Japanners terug te Mong Palilioa in het gebied van Kengtung aan de rivier Mekong. Na versterkingen te hebben gekregen hernieuwden de Japanners hun aanval te Mong Hai en Mong Ling en deden felle aanvallen, doch de Chinezen slaagden erin hen telkens terug te drijven" (Tsjungking, (AP) 18.5).

JAPANNERS MELDEN SUCCES IN CHINA.

Het Japanse Hoofdkwartier in het Noorden van China maakte bekend, dat operaties, welke tegen eind April begonnen om Chinese weerstandscentra op te ruimen in de provincies Hopeh en Sjantung, „schitterende resultaten hebben bereikt", waarbij 16.492 gevangenen werden gemaakt en de lijken van 14.363 Chinese soldaten op de slagvelden gevonden werden (Tokio, (AP) 18.5).

2 STEDEN IN BRITS INDIË GEBOMBARDEERD.

Domei zeide, dat krachtige formaties van Japanse bommenwerpers spoorwegstations; opslagplaatsen en treinen gisteren bestookt hebben bij de eerste aanvallen op Badarpur en Siltsjar belangrijke punten aan de verbindingslinie tussen Brits Indië en Tsjungking in de Assam-provincie op ongeveer 300 mijl ten Noord Oosten van Calcutta. De vliegers stegen op van een basis in Birma. Domei zeide, dat het spoorwegstation en opslagplaatsen in de stad Badarpur werden verpletterd, terwijl in Siltsjar voltreffers werden geplaatst op het spoorwegstation en een trein geladen met terugtrekkende troepen (Tokio, (AP) 19.5).

RUSSISCH LEGER NADERT CHARKOV.

Henry Cassidy seint uit Moskou:

„Het nieuwsblad „Pravda" meldde, dat het Rode leger reeds 12 tot 37 mijl voortgang heeft gemaakt over de met bloed bevlekte slagvelden, die bezaaid zijn met 12.000 Duitse doden en wrakstukken van oorlogsmateriaal, dat moeilijk te vervangen is. De opmars van Timosjenko bleek tevens uit Russische veldberichten, welke zeiden, dat het Rode leger voortgang maakt tegen de meest roekeloze Duitse weerstand van de oorlog. De militaire correspondent van „Pravda" illustreerde als volgt de situatie: „De Duitsers pogen thans met elk middel ons offensief te stuiten. Zij zenden steeds grotere hoeveelheden van tanks in de strijd. In een betrekkelijk smalle sector zonden zij 150 tanks met gepantserde aanhangwagens vol troepen in het gevecht, teneinde door te breken naar een hunner omsingelde garnizoens. Deze tanks dreven een wig in onze linies, doch werden tot staan gebracht en ongeveer de helft werd vernietigd. De fascisten slaagden er niet in het omsingelde garnizoen te bereiken. Onze eenheden sloegen op doeltreffende wijze vijandelijke tegenaanvallen af, waarbij zijn materiaal systematisch werd vernietigd.

De Duitse tanks en parachutisten, die twee jaar geleden West Europa onder de voet liepen, kunnen het Russisch offensief in de Oekraine niet tegenhouden.

De bliksemoorlog tactieken worden volgens de berichten op uitgebreide schaal gebruikt voor hun tegenaanvallen in de slag van Charkov, doch het Rode leger zette zijn Westwaartse opmars voort. Dezelfde nazie-krijgers, die paniek en verwarring veroorzaakten onder de rangen hunner vijanden in Frankrijk, Nederland, België en de Balkan, stuiten thans op een hechte vastberaden massa, gevolgd door een methodische voortzetting van het offensief. De dag, dat de bliksemoorlog verscheen, is definitief gedoemd. „Wij waren eens bang voor tanks", zeide een soldaat van het Rode leger, die pas van het front kwam, tot een correspondent. „Doch thans niet meer, omdat de Duitsers meer drukte maken dan dat zij vechten".

De tekenen van een verslechtering in de Duitse strijdkrachten worden gezien in het steeds grotere aantal gevangenen, dat gemaakt wordt uit de reserves, die pas aan het Oostelijk front zijn aangevoerd van West-Europa. Wijl zij zich terugtrekken in de Oekraïne passen de Duitsers hun eigen „verschroeide aarde politiek" toe, waarbij zij de dorpen bij het verlaten daarvan in brand steken en leeg plunderen. Het Duitse leger wierp al zijn bronnen in de strijd, waaronder rommelende tankcolonnes en massa-landingen van parachutisten. Niettegenstaande dringt het Rode leger naar het Westen, en heeft het op sommige punten reeds 40 mijl voortgang gemaakt. In de eerste vijf dagen van de aanval werden 400 Duitse tanks vernield en 12.000 nazies officieren en manschappen gedood.

Er werden meer Duitse gevangenen en voedselvoorraden veroverd, waardoor werd te kennen gegeven, dat de Russen diep bijten in de vijandelijke defensie-zone.

Een bericht van „Pravda" van de frontlinie zeide, dat de Duitsers „mijnenvelden" van hun gewonden maken in de slag van Charkov. Russische troepen, die een aantal gewonde maar nog levende vijandelijke soldaten naderden, vonden dat zij omringd waren door landmijnen. Indien deze werden aangeraakt, zouden zij waarschijnlijk zowel de Duitse gewonden als de Russische redders gelijk opblazen. „Pravda" zeide, dat de actie haar gelijke niet had.

De berichten zeiden, dat de Russische anti-tank kanonniers en infanterie aan de Duitse aanvallen vastbesloten het hoofd bieden en dan het offensief hervatten. De Russen deelden mede, in totaal 16 tegenaanvallen te hebben teruggeslagen op een punt, welke alle met tanks gesteund werden. Een artillerie batterij zou 18 vijandelijke tanks op een enkele dag hebben vernietigd. Talrijke gevallen worden waargenomen, waarbij individuele kanonniers 2 tanks vernietigen. De Rode luchtmacht behoudt de meerderheid in de lucht, niettegenstaande de grotere activiteit van de Luftwaffe" (Moskou, (AP) 18.5).

TIMOSJENKO'S GROTE OFFENSIEF ROLT VOORT.

Timosjenko's grote offensief bracht grootscheepse Duitse tegenaanvallen tot staan en rolde onverbiddelijk voort aan een front, dat verwijd is tot 100 mijl. De Russische radio zeide: „Elk uur komen nieuwe berichten binnen over Russische veroveringen van nieuwe plaatsen aan het Charkov front.

Gedetailleerde berichten uit Russische bron in Londen verklaarden ook, dat Duitse aanvallen werden afgeslagen aan het Kalininfront en dat een plaatselijke aanval aan het Leningradfront werd afgeslagen, terwijl nieuwe successen worden behaald in de Russische wig bij Smolensk. Een bericht van de Duitse grens zegt, dat volgens onbevestigde berichten Generaal Rommel van Libye is overgeplaatst naar het commando van de hard verdrukte Duitsers aan het Charkovfront (Londen, (AP) 18.5).

RUSSEN MAKEN VOORTGANG.

Het Russisch middernachtelijk communiqué luidt als volgt: „Op 18 Mei voerden onze troepen offensieve operaties in de richting van Charkov en maakten voortgang. Op het schiereiland van Kertsj werden koppige gevechten geleverd in het gebied van de stad Kertsj. In andere sectoren van het front had niets van belang plaats. Op 18 Mei werden 64 Duitse vliegtuigen vernield. Onze verliezen bedroegen 21 vliegtuigen. Sovjet-vliegtuigen brachten een vijandelijke mijnenveger in de Barentszee tot zinken" (Moskou, (AP) 19.5).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russisch middagcommuniqué luidt als volgt: „In de nacht van 18 op 19 Mei voerden onze troepen offensieve operaties in de richting van Charkov. Intensieve gevechten duurden in de nacht voort in het gebied van de stad Kertsj. Niets belangrijks vond plaats in andere sectoren van het front. Gedurende de week van 10 tot 16 Mei verloor de Duitse luchtmacht 339 vliegtuigen. Onze verliezen bedroegen 112 toestellen. In een sector van het Charkov front bezetten onze troepen verscheidene bewoonde-plaatsen. De vijand liet 1600 doden op het slagveld achter. Er werden gevangen gemaakt" (Moskou, (AP) 19.5).

TIMOSJENKO'S TROEPEN 30 TOT 40 MIJL VOORUIT.

Een militaire commentator zeide, dat Timosjenko's aanvalstroepen door de Duitse linies geslagen zijn tot een diepte van 30 tot 40 mijl over een lengte van 60 mijl bij het offensief aan het Charkovfront, dat thans ongeveer 120 mijl wijd is. De commentator voorspelde, dat de Sovjet opmars een „belangrijk effect heeft op het Duitse tegen-offensief, aangezien er tekenen zijn, dat Duitse troepen, die in andere gebieden rusten voor de aanval, zijn aangevoerd in een poging het Russische getij te stuiten" (Londen, (AP) 19.5).

RESERVE-OFFICIEREN IN BRAZILIË VOOR DIENST OPGEROEPEN.

President Getulio Vargas droeg den Minister van Oorlog Generaal Eurico Gaspar Dutra op om alle reserve-officieren van het leger voor actieve dienst op te roepen. Dit besluit, gezamenlijk met een van 8 April, welk Dutra machtigde om de reserves op te voeren en de vrijwillige dienstneming open te stellen, bracht Brazilië dichter bij een oorlogsleest. Verschillende klassen van reserves zijn kort geleden voor training opgeroepen. Onder het besluit van heden kan hij zulk een aantal reserve-officieren oproepen als hij nodig acht en deze in dienst houden (Rio de Janeiro, (AP) 18.5).

GENERAAL TRUJILLO WORDT PRESIDENT VAN DE DOMINICAANSE REPUBLIEK.

De Nationale Vergadering van de Dominicaanse Republiek aanvaardde het aftreden van President Troncoso. Zijn opvolger als President van de Republiek is Generalissimo Trujillo, die als zodanig werd beëdigd. Vervolgens woonde de Regering en het volledige corps diplomatique en consulaire het Te Deum bij in de Cathedraal, overeenkomstig de traditie (Ciudad Trujillo, (AP) 18.5).

PRADO DONDERDAG NAAR CUBA.

Gemeld wordt, dat President Manuel Prado van Peru op Donderdag te Havana zal arriveren voor een bezoek van 24 uur als gast van de Cubaanse Regering (Havana, (AP) 18.5).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen.** Een bericht van het Britse nieuwsagentschap „van de Duitse grens", zegt, dat de Russische weerstand op het schiereiland van Kertsj is toegenomen met de aankomst van nieuwe eenheden van de Caucasus te Yenikale, ten Noord-Oosten van de stad Kertsj. Het nieuwsagentschap, ontleende het bericht aan een bericht van de as.

— **Londen:** Het Britse nieuwsagentschap zeide, dat volgens berichten van het front de Sovjet troepen een „grote bewoonde plaats" aan het Charkov front hebben veroverd.

— **Berlijn:** Het Duitse communiqué zegt: „Onze patrouilles zijn actief aan het gehele front. In de centrale sector werden vijandelijke werkploegen uiteengeslagen door een onzer colonnes. Anders is er niets te vermelden."

— **Lissabon:** Z. H de Paus telegrafeerde aan President Carmona van Portugal om hem te bedanken voor de goede wensen ter gelegenheid van het Pauselijk Jubileum en zond de beste wensen voor Portugals welvaart en vrede.

— **Parijs:** De dood wordt gemeld van Cardinaal Baudrillart. De Cardinaal was 83 jaar oud.

— **New Delhi:** Het Britse communiqué zegt, dat machines van de Raf gisteren nieuwe bombardementen uitvoerden op Kayab, alsmede op vijandelijke rivierboten en andere objecten aan de Tsjindwin ten Noorden van Kalewa.

— **Londen:** Bij het openen van de Oorlogsdebatten in het Britse Lagerhuis zeidè Clement Attlee, dat de Britse Regering zich houdt aan haar program van hulp aan Sovjet Rusland, hoewel de zeeroute naar Murmansk zeer moeilijk is in de weerstoestanden op deze tijd van het jaar.

— **Moskou:** De Russische cavalerie, welke sloeg over een pontonbrug, welke zij zelf bouwde onder het vuur van de nazie artillerie, heroverde een „grote bewoonde plaats" aan het Charkovfront in een opzienbarende phase van de voortgezette Russische opmars. De Russen dekten hun moedige aanvallers met vliegtuigen en volgden met tanks 'Rode Ster' zeide, dat de Duitsers vliegtuigen zonden ter verdediging, doch 17 toestellen verloren bij dit enkel hevig gevecht.

K.N.I.L.M.-agent maakte Oorlogsdagen in Medan mee.

Na reis via Ceylon, Brits Indië, Afrika en Brazilië arriveert de Heer Otto van Koolbergen op Curaçao.

Per schip en vliegtuig reisde de Heer Otto van Koolbergen, tot voor kort agent van de K.N.I.L.M. en de K.L.M. te Medan aan de Oostkust van Sumatra de halve aarde rond. Toen arriveerde hij op Curaçao.

Met zijn aangename kalme stem slaat de Man uit Indië direct aan het vertellen.

Toen de oorlog tegen Japan uitbrak, stond er een hele partij vliegtuigen voor vertrek op het vliegveld van de K.N.I.L.M. te Medan, waaronder een machine, die naar Bangkok, Indo-China, zou gaan, doch vanzelfsprekend werden allen prompt gearresteerd. Het was natuurlijk niet veilig te gaan vliegen nu de Japanners op de loer lagen.

De Japanners in en rond Medan werden binnen een paar uur tijds opgeruimd, zodat van die zijde niets te vrezen zou zijn.

De bombardementen van Medan.

De eerste dagen gebeurde er nog niets tot op 28 December het eerste bombardement kwam. Een toestel, dat toen op het punt stond te vertrekken naar Lydda (Palestina) werd door de Japanners in brand geschoten. Een meCaniciën trachtte de machine nog weg te krijgen, maar dit lukte niet en alle post ging met het toestel in vlammen op.

Op 16 Januari kwamen de Japanners terug met 2 bombardementen. Een 's morgens en een in de namiddag. De aanval van 's morgens was eigenlijk een observatie voor de eigenlijke aanval van de namiddag, toen getracht werd een aanwezig toestel te vernielen, hetgeen den vijand echter niet gelukte.

De aanval van 28 December was het hevigst. Er bevonden zich toen ongeveer 2300 mensen op het vliegveld, waaronder een 2000 koelies, die koortsachtig werkten om met spoed de nodige uitbreidingen te maken. Dit was namelijk nodig, omdat Medan een doorgangspunt was voor toestellen van de Britten, die uit het Midden-Oosten naar Singapore en andere krijgstonelen gingen.

Tevens moest ruimte worden gemaakt in de omliggende bossen voor het verbergen en camoufleren van de vele vliegtuigen, zodat deze aan het oog van Japanse verkenningsvliegtuigen onttrokken werden. Bij deze aanval werden 41 personen gedood en een kleine 50 gewond. Het waren hoofdzakelijk de arbeiders, die het slachtoffer werden. Na het bombardement keerden de Japanners terug om de omliggende rubberbossen te mitrailleren.

Rekening houdende met het feit, dat Medan als strategische punt in aanmerking kwam, hetgeen o.a. bleek uit de bombardementen, werd besloten zoveel mogelijk vrouwen en kinderen van Sumatra's Oostkust naar Java te krijgen, wat vrijwel geslaagd is.

Het personeel had het ontzettend druk en er werd dag en nacht gewerkt. Elke nacht vertrokken 3 à 4 machines. Hiermede is men doorgegaan tot 15 Februari. Toen was Palembang al gevallen.

Ook hebben velen gepoogd per auto te ontkomen over de weg langs de Westkust, doch met de val van Palembang werd deze door de Japanners afgesneden.

— En is het vervoer van al deze mensen goed verlopen? vraagt de Amigoe-man.

„Ja", antwoordt hierop de Heer Van Koolbergen. „Met al deze vluchten deed zich geen enkel incident voor. Er werden nog enkele andere machines van ons vernield, zoals een vliegboot bij Celebes. Deze werd neergeschoten en de beide inzittenden zijn verdronken. Bij het bombardement op Batavia's luchthaven werd ook een DC 5 en een Lockheed zwaar beschadigd, terwijl een Fokker in brand werd gezet."

Naar Brits Indië.

De Heer Van Koolbergen vertelt nu, dat hij de eigenlijke Japanse aanval op Medan niet medemaakte. De aanval op Palembang had plaats op 10 Februari. Wij verlieten Sumatra op 27 Februari aan boord van een Engels schip. Onder de passagiers bevonden zich een Engelse en een Amerikaanse Consul en een 120 man grondpersoneel van de Royal Airforce.

Tegen alle verwachting in kwam men uit in Colombo, Ceylon. De bestemming was geheim gehouden en ik meende, dat wij naar Java zouden gaan.

Aangekomen te Colombo stelde de Heer Van Koolbergen zich direct in verbinding met Majoor Willem Versteeg, Directeur van de KNILM. Van dezen vernam hij, dat men zich met alle toestellen van de KNILM en de KLM en ongeveer 200 man grondpersoneel naar Australië begeven had.

„Van Colombo ging ik naar Calcutta", vertelt de Heer Van Koolbergen verder.

„Daar heb ik mij in verbinding gesteld met den agent van de KLM, die tevens Nederlands Consul is. Op Colombo kwam ik aan op 4 Maart en Calcutta verliet ik op 5 April."

— Dan was U in Brits Indië ten tijde van de aankomst van Sir Stafford Cripps, merken wij nu op.

„Inderdaad", beaamt de Heer Van Koolbergen „De Heer Cripps kwam aan in New Delhi, waar ik ook geweest ben. Maar van de besprekingen kon ik eigenlijk niet veel bemerken. Het gebeurde allemaal in het hotel, waar de Britse staatsman zich bevond"

— En hoe gedroeg de bevolking van Brits Indië zich bij dit alles? vraagt de Amigoe-man.

„Oh, heel gewoon", is het antwoord. „Ik kon niets bemerken en bovendien versta ik geen woord van het Hindoestaans.

— Was U ook in Brits Indië toen de Japanners Ceylon aanvielen?

„Ja. Maar toen had ik Colombo verlaten. De aanval op Colombo had plaats op 5 April. Toen zat ik in Calcutta. Ik had echter te Colombo bij een kennis van mij, den Deensen Consul, gelogeerd, die zeer geïnteresseerd is in de burgerluchtvaart. De hotels waren namelijk alle vol door al de Duitse militairen die zich op Ceylon bevinden."

— En is Uw indruk, dat Ceylon goed verdedigd is?

Dit bevestigt de Heer Van Koolbergen. „Ook in Brits Indië zijn er vele mannen onder de wapenen. Er zijn zelfs zeer veel strijdkrachten, zowel inlandse, Britse als Noordamerikaanse. De reis van Colombo naar Calcutta duurde 5 dagen. Deze ging per trein. U krijgt dus een indruk hoe groot en uitgestrekt dit land is. Van Calcutta naar New Delhi duurde de treinreis 28 uur. En van New Delhi naar Karatsji ongeveer 40 uur. Te Karatsji kreeg ik een voorrang op een militair transporttoestel. Via Afrika ging het toen naar Brazilië en vervolgens naar Suriname".

Binnen 3 dagen van Brits Indië naar Brazilië.

— Bent U in Caïro geweest?

Neen, de reis ging dwars over Afrika en verder naar Brazilië en Suriname".

De reis van Brits Indië naar Brazilië, een afstand van 7000 mijl, duurde 3 dagen. Ik bleef enkele dagen in Brazilië. In Suriname bleef ik 5 dagen".

Hoe vindt U Suriname?

„Het doet echt Nederlands aan evenals Curaçao vooral na een verblijf in Brazilië waar je niets dan Portugees om je heen hoort. Ook was ik aangenaam verrast te horen, dat ik daar kon telefoneren naar New York. De nieuwe radio-telefonische dienst is in Paramaribo pas voor het publiek opengesteld. Het telefoneren is betrekkelijk goedkoop: Namelijk acht gulden per 3 minuten. Jammer, dat ik in Suriname geen reisjes kon maken.

Een staaltje van de houding van het Indische volk.

Nu dwalen wij weer naar Nederlands Indië af en vragen hoe het volk zich gedroeg gedurende de vijandelijkheden.

De Heer Van Koolbergen heeft hierover alle lof. Men gedroeg zich zeer goed en zeer rustig.

Na de eerste bomaanval op Medan bijvoorbeeld, waarbij de koelies op het vliegveld werden gedood moest rekening worden gehouden, dat zij de volgende dag niet meer zouden willen komen. Wij hebben toen vrijwilligers gevraagd en de gehele partij van ongeveer 2000 man is de volgende dag aan het werk verschenen. Dit typeert wel goed de mentaliteit".

Verder vertelt de Heer Van Koolbergen, dat de zgn. politiek van verschroeide aarde ver doorgevoerd is in Nederlands Indië. Te Belawan, de haven van Medan, werden alle opslagplaatsen met voorraden geheel vernield. Ook het vliegveld van Medan werd vernield alsmede een nieuw vliegveld dat als uitwijkhaven bedoeld was op 180 kilometer ten Zuiden van Medan.

8000 Koelies hadden hieraan gedurende een maand elke dag gewerkt. Dit veld was dan ook prima en er werden reeds enkele landingen uitgevoerd met zware toestellen. Op 16 Februari werd eigenlijk het bedrijf stopgezet toen ik daartoe de telefonische mededeling kreeg. De strijd op Java heb ik niet kunnen meemaken, aangezien ik van Medan naar Ceylon ging.

De Heer Van Koolbergen is echter blij zich thans weer op Nederlandse bodem te bevinden. **Wat hem op Curaçao vooral opviel is het grote aantal auto's.** Hij stond verbluft door het reusachtige verkeer van ons eiland. Hoelang hij hier zal vertoeven weet hij nog niet. Mogelijk zal dat geruime tijd duren, terwijl eventueel de doorreis naar New York kan worden uitgesteld.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Nu alleen dit: heet van de naald, maar wel overdacht.

Een zeer ernstig protest tegen toon en inhoud van het artikeltje „De Gouverneur" in het blad van hedenavond (18 Mei).

En nu maar meteen het andere spuien: ook tegen het ingezonden stuk van Dr. Ch. J. H. Engels in „Dagblad Amigoe di Curaçao" van 8 Mei jl. met het naschrift.

Ik qualificeer deze stukken als gezagsondermijnend en begrijp niet, dat ze, vooral in deze tijd, opgenomen mogen worden.

Tot nadere verklaring gaarne bereid.

Uw abonnee,
W. Meijer.

Het is mij niet bekend of de Heer Braam nummer 1 is van de oliemensen, welke zijn abonnement op de Amigoe heeft opgezegd [ja. — Redactie], doch ik kan u de verzekering geven, dat er honderden zullen volgen, indien u doorgaat met opneming van stukken als Vrijdag jl. in uw blad opgenomen, ondertekend door een zekeren Mijnheer Romny. Ondergetekende is daarom ook nummer zoveel, welke zijn abonnement op de Amigoe van heden af opzegt. Maakt u zich niet ongerust, mijnheer de Hoofdredacteur, ik heb ook de Administratie op de hoogte gesteld. Maar om reden het om de inhoud van de courant gaat, meende ik ook u op de hoogte te moeten stellen.

Het is jammer voor u, mijnheer de Hoofdredacteur, dat u nog zo kort op Curaçao is. Misschien was u dan beter op de hoogte en zou u niet toestaan, dat dergelijke kwajongens zo over de C.P.I.M. schreven en daar een katholiek blad voor zouden vinden om op te nemen. Kent u mijnheer Romny?

H. P. L. Beyerbergen van Henegouwen

Naschrift: De Heer Braam schreef **niet te bedanken in verband met het** stuk van den Heer Romny. Overigens: hartelijk vaarwel, Heer Herman Petrus Leendert Beyerbergen van Henegouwen bij uw heengaan. Wij leven nog in een semi-vrij land en voorover de censor zulks toelaat, zal ieder vrijelijk zijn mening kunnen uiten in ingezonden stukken, die zoals steeds vermeld, **onder uitsluitende verantwoordelijkheid van den inzender vallen.** De Redactie plaatst zulke stukken dan ook als „ingezonden", omdat zij zich ervan onthoudt haar instemming of afkeuring uit te spreken. Met de tijd van aanwezigheid van een hoofdredacteur of met het katholicisme heeft zo iets evenveel te maken als met de stand van de maan. Ook het bovenstaande ingezonden stuk, inclusief het scheldwoord, is voor rekening van den inzender. „Dagblad Amigoe di Curaçao" heeft steeds op de bres gestaan voor vrije meningsuiting, ook als dat toevallig geen vriendjes van den Heer Herman Petrus Leendert Beyerbergen van Henegouwen zijn. En de Redactie van genoemd blad zal zulks blijven doen, ook al bedanken er enkele abonnees en wie dezen dan ook zijn. Dit bedanken dupeert ons niet, en typeert slechts den persoon die het doet.

Vaarwel. **Redactie.**

Wij ontvingen:

Van „De Nederlanden van 1845" een bundel van 50 prenten, getekend door den Nederlandsen caricatuurtekenaar Hofer, verschenen in het „Bataviaasch Nieuwsblad" in het tweede oorlogsjaar '40 — '41.

Als opschrift heeft de bundel met rode omslag de woorden: **„Wij strijden met de tekenstift..."** Eveneens op de omslag ziet men een lansknecht met een grote pen als lans in de hand voorutstormen, terwijl op zijn heup de hoofden bengelen van Hitler en Mussolini.

De tekeningen zelf zijn schitterend en getuigen niet alleen van een grote humor en menselijkheid, doch tevens van een goed kunstgevoel. Op- en onderschriften zijn behalve in het Nederland tevens in het Engels, terwijl bij elke tekening de datum staat, waarop deze uitkwam.

Enkele koddige tekeningen zijn bijvoorbeeld: Mussolini, die een helling afstuimelt, terwijl boven een Helleen kan worden gezien, die zijn been nog opgeheven heeft van de trap, die hij den Italiaan verkocht heeft. Een steen met het opschrift Taranto komt nog op het kale hoofd van den Duce terecht. Het opschrift nu luidt: „En Mussolini besloot zijn redevoering met:" (onder de tekening): „Ik ben begonnen, niemand kan mij meer tegenhouden". Deze tekening verscheen op 20 November 1940.

Een ander van 22 Januari 1941 toont Pétain met Laval (als dame gekleed) in een omarming. Onderschrift: „Pétains zonde [La]val".

Roosevelt, Churchill, Stalin en andere Geallieerde leiders komen in diverse tekeningen voor en vanzelfsprekend wordt niet vergeten om Hitler, Mussolini, Goebbels, Goering Antonescu, den Japanner, Max Blokzijl etc. aan de kaak te stellen.

Onder een tekening van den Führer als „De Lorelei" vinden wij het volgende rijmpje:

Ieg wijs niegt waas sool es petaiten.
Das ieg soo traurig pin;
Die kaanse vervloegeste oorlog,
Keet kaar niet naar m'n ziñ.
Die loeft iest kuul, oent es doenkelt,
Oent roehieg vliegt de R.A.F.;
Ieg hoffe dan aug in het bizonder
Daas Got England straff'.

* * *

Van „De Nederlanden van 1845", een boekje met **„Koninklijke Woorden van H.M. Koningin Wilhelmina"**, verzameld door Mevrouw E. G. Kroon-Nédéla en uitgegeven op 10 Mei 1941 ter herdenking van de inval in Nederland.

Gelijk de titel van het boekje reeds doet blijken, zijn hierin vervat redevoeringen van Hare Majesteit de Koningin en boodschappen, die Zij niet alleen tot Haar volk gericht heeft, doch tevens tot Geallieerde leiders.

Een „Woord Vooraf" is door niemand minder geschreven dan Zijne Excellentie Vice Admiraal Coenraad E. L. Helfrich, die o.a. zegt: „Laat deze verzameling van Hare Koninklijke Woorden ons thans sterken in onze onverzettelijke wil, om ons met inspanning van alle krachten waardige volgelingen te tonen van Haar, die ons in alles voorgaat."

Gelijk Mr. B. W. Kroon in de Inleiding zegt, „spreken de waardige en bezielende redevoeringen en andere uitingen van onze fiere Vorstin, H. M. Koningin Wilhelmina, tot ieders hart; zij verhogen in de zware tijden, welke het Koninkrijk der Nederlanden doormaakt, ons moreel en versterken onze wil om vol te houden totdat de overwinning is behaald."

De „Koninklijke Woorden" beginnen met de Proclamatie van H.M. de Koningin, uitgegeven op de morgen van 10 Mei 1940, nadat het nazieleger op misdadige wijze Nederland was binnengevallen, en eindigen met de herdenkingsrede van de Koningin op 10 Mei 1941 uitgesproken.

Het boekje kwam eerst kort geleden uit Nederlands Indië aan.

EMMASTAD.

SOCIËTEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Geb. biefstuk, geb. aard., doperwten. Morgen: Zuurkool met worst en spek.

WACHTDIENSTEN: Di., 19 Mei:

Telegram Afdeling: Hr. Bonzet, tel. 353, L. de Colignylaan 14.

Shipping & Supplies: Hr. Polvliet, tel. 455, Hotel kamer 57.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Langras, tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.

Biljartclub „Asiento": Wij delen den leden mede, dat de nieuwe competitie zal aanvangen met de B klasse op Dinsdag 26 Mei as., de Hoofdklasse op Woensdag 27 Mei, de C klasse op Donderdag 28 Mei en de A klasse op Vrijdag 29 Mei.

Nogmaals willen wij er speciaal de aandacht op vestigen, dat wegblijven zonder mededeling of niet willen schrijven voor de klassegenoten zeer vervelende gevolgen met zich mede kan brengen.

Het materiaal is nu up-to-date, dus bij slecht spel ligt het daar niet aan. Helpt allen mede om er wat goeds van te maken. Gezelligheid en afleiding is wat wij nu meer nog dan vroeger hard nodig hebben.

„H.J.A. Schroedersschool": De Pinkstervacantie van onze school begint Vrijdag 22 Mei as. na afloop der lessen. De lessen zullen worden hervat op Donderdag 28 Mei as.